

Déli Hírlap

Regisztrációs és kiadóhivatal: Timișoara, Piața Sf. Gheorghe
Piața Ștefan cel Mare (6-7) 4. Telefonszám: Reggelről este kilenc óráig 232,
mestéri 10 vagy 2-42. Egyes szám ára: 4 lei, Bukarestben 5 lei,
Magyarországon 20 fillér, Ausztriában 20 garas, Jugoszláviában
3 dinár, Csehszlovákiában 1 C. Hirdetések díjtarifája szerinti.

GAZDASÁGPOLITIKAI
NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE DE

Előfizetési árak: Temesvári és vidéki házaikhoz kézbesítve
havi 60 lei, negyedévre 160 lei, féltévre 300 lei, egész évre
500 lei. — Kelföldön havi 90 lei, negyedévre 220 lei,
féltévre 420 lei, egész évre 800 lei, postai kézbesítéssel együtt.
Állami tartozások és nyugdíjakot 20% kedvezményt élveznek.

1928 / SZERDA / MÁRCIUS 21

ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, IV. ÉVF. / 66 SZÁM

Kivonult az ellenzék a nemzeti parasztpárt kongresszusának ha- tározata alapján a parlamentből, mert a ré- genstanács válasza nem elégítette ki Maniut

Április 22: Gyulafehérvár

Temesvár, március 20.

Hiába akarná bárki kicsinyelni a nemzeti parasztpárt bukaresti kongresszusának jelentőségét, ez nem volna őszinte. Nem is az a fontos, hogy huszezer ember jelent-e meg a nagygyűlésen, vagy pedig százezer. Tagadhatatlan tény, hogy tizenhét helyen beszéltek a szónokok a tömeghez és tény, hogy egyhangulag döntöttek. Jelentősége a kongresszusnak inkább következményekben rejlik. Maniu megjelent a régenstanács előtt és ugylát-szik a válasz nem elégítette ki a pártot, mert

az ellenzék a kamara tegnapi üléséről kivonult és nem is hajlandó oda visszatérni a gyulafehérvári kongresszus megtartásáig.

Az egész ellenzéki politika súlypontja most a husvét után tartandó gyulafehérvári kongresszusra helyeződött át, amelynek a belpolitika szempontjából óriási jelentősége van. A belügyminiszter igyekezett ugyan ezt a jelentőséget letompítani és annak sem tulajdonít fontosságot, hogy az ellenzék kivonult, de végeredményben mégis a parlament munkája ellenzék nélkül csak félmunka. Különösen az most, amikor a fontos törvényjavaslatok egész sorozata kerül a kamara elé. Ha a kormánynak talán mindegy is, hogy ezeket a javaslatokat csak a liberális párttal tárgyalassa le, az ország lakosságának egészen bizonyosan nem az. A kormány helyzete az ellenzék kivonulásával csak súlyosabb lett és ebben rejlik a kongresszus legnagyobb jelentősége.

A pártokon felül álló régenstanács mindenestre alaposan mérlegeli a helyzetet és ha a megoldás kulcsa a liberális kormány eljöttése, bizonyára nem késlekedik ezen elhatározását érvényre is juttatni.

Egyelőre a helyzet zavaros. A tisztulásnak a legközelebbi jövőben be kell következnie az ország érdekében.

A nemzeti parasztpárt népgyűlése után Maniu Gyula tegnap délben kihallgatáson jelent meg a régenstanács előtt és közölte a vasárnapi pártkongresszus alkalmával hozott határozatot. A régenstanács azt válaszolta a pártvezérnek, hogy a helyzetet meg fogja vizsgálni, de azonnal választ nem adhat. A régenesség részrehajlás nélkül a pártok felett áll és amikor

eljön a pillanat, igazságosan fog dönteni. A kihallgatás után Maniu a királyi palotából a nemzeti parasztpárt klubjába ment, ahol a párt vezérő bí-zottsága nyomban értekezletre ült össze. Elhatározták, hogy még délután nyilvánosságra hozzák a gyulafehérvári országos nagygyűlés összehívását, amely a husvétutáni vasárnap megy végbe.

Ezen idő alatt a nemzeti parasztpárt a parlament munkájában nem vesz részt és ez az időleges visszavonulás azonnal megkezdődik.

A pártnak csak egy-egy tagja jelenik meg a parlament két házában, ahol a nemzeti parasztpárt deklarációját olvassák fel.

Ez meg is történt a kamara tegnapi ülésén, amikor is az ülés megnyitása után Pop Cicio István emelkedett szólásra és bejelentés formájában felolvasta a nemzeti parasztpárt vasárnapi népgyűlésének következő határozati javaslatát:

A román nemzeti-parasztpárt hat városban megtartott népgyűlésen kérte és követelte a régenstanácsotól, hogy szüntesse meg a diktatúrát, amely a mai helyzetbe juttatta az országot. A nép egy szívből fakadó akaratát és óhaját még ma sem vették figyelembe, jöllehet a nagy külföldi kudarc is szaporította a kormány passzivitát. Ámbár a nép türelme elért a végső határig, még egyszer Bukarestbe küldte képviselőit, hogy utolsó felhívást intézzenek az illetékes tényezőkhöz és apelláljanak a hatalmon levő hazafiassághoz:

Súlyos incidens

a görög katolikusok tüntető felvonulásán

Marosvásárhely, március 20.

A görög katolikus egyház tüntetése a kultuszjavaslat miatt Kolozsvárott a legnagyobb rendben ment végbe, de ezzel szemben Marosvásárhelyen a vallási tüntetés súlyos incidenst provokált. A tömeg és a kivézenyelt karhatalom között összetűzés támadt, mert a háromezer főre tehető tömeg nem volt hajlandó eleget tenni a széjjeloszlásra vonatkozó parancsoknak. A rendőrség és a katonaság erre nekiment a tömegnek és a kavardás

rögtön hagyják el a kormányt, melynek nincs létjogosultsága. Minden további pere, amellyel kormányon maradnak, nemzeti veszedelmet jelent.

Felkérjük a legfőbb régenstanácsot, hogy bizza meg Maniu Gyulát a kormányalakítással, hogy javítson a helyzeten és akadályozza meg a holnap getleg bekövetkező összeomlást. Oszlassa fel a jelenlegi kamarát, amely államcsíny és urnalopások révén alakult és rendelje el a szabad választásokat.

A határozati javaslat felolvasása után Pop Cicio így folytatta a beszédét: Maniu Gyula ma kihallgatáson jelent meg a régenstanács előtt, azután pedig a pártgyűlés tudomására hozta a kapott választ.

A párt nagygyűlése a választ nem tekinti kielégítőnek, mert a liberális kormány eltávolítását és a parlament feloszlását követeli.

Ennek következtében a párt elhatározta az országos gyűlésnek április huszonkettedikére Gyulafehérvárra való összehívását és felszólítja a nemzeti parasztpárt szenátorait, valamint képviselőit, hogy ennek a törvényhozásnak további munkájában ne vegyenek részt. Eljen Nagyrománia! — felkiáltással fejezte be Pop Cicio beszédét, mire az egész ellenzék az ülésteremből kivonult.

Duca a belügyminiszter emelkedett ezután szólásra és kérdezi, vajjon szükséges-e egyáltalán válaszolni az elhangzott deklarációra? A nemzeti parasztpárt legutóbbi manifesztációja az utóbbi évek legnevetesebb ilyen megnyilvánulása volt.

Naivtás azt képzelni, hogy valaki megbuktathatja a kormányt néhány ezer Bukarestbe hozott emberrel.

Semmiféle jelentősége nincsen a nemzeti parasztpárt parlamenti kivonulásának. Ha törvények keretein belül maradnak — mondotta Duca — akkor felvesszük velük az érintkezést, ha pedig nem, úgy viselni fogják a következményeket. Ne vesztegessük tovább az időt, hanem térjünk a munkára — zárta be beszédét a belügyminiszter.

Moldoveanu Leonte kormánypárti képviselő támada a nemzeti parasztpártot és megállapította, hogy nem úgy kell nevelni a tömeget, ahogyan azt a nemzeti parasztpárt teszi. Végül apellált a kormánypárt szolidáris voltára.

Argetoianu földmivelségi miniszter volt a következő szónok, aki örömeinek adott kifejezést, hogy a kamara ilyen jókedvű, majd betérjesztette a legelőtörvény módosításáról szóló javaslatot.

Brudariu Adrian temesi képviselő sajnálja, hogy a nemzeti parasztpárt tagjai nincsenek jelen, mert így nem hallják az ő földosztási panaszait.

A párt tagjai Erdélyben verik a mellüket, Bukarestben azonban mint követítők lépnek föl. Vádolja ezután Bocu Szevert, és Porutiut, hogy több parasztot kijátszottak.

Dragonicescu törvényjavaslatot terjesztett be a közigazgatási reform módosításáról, majd Popescu Stelian igazságügyminiszter a büntetőtörvénykönyvre vonatkozó javaslatot nyújtotta be.

A kamara ezután áttért a napirendre és folytatta a középiskolai oktatás reformjáról szóló javaslat vitáját. Panaitescu kormánypárti ismerette a középiskolai oktatás negyvenéves történetét és a javaslatot kielégítőnek találja, kéri a latinizmus fokozottabb kihangsúlyozását.

A nemzeti parasztpárt vasárnapi népgyűléseivel természetesen foglalkozik a kormány felhivatalos lapja a Viitorul is, és megállapítja, hogy ennek a tüntetésnek a következményei ugyanazok lesznek, mint az összes előzőké voltak.

Vagyis — mondja a lap — meghosszabbítódik a nemzeti parasztpárt ellenzéki helyzete, a Bratianu kormány pedig folytatja országot konszolidáló munkáját.

Manoilescu Temesvárott nyilatkozik a rendszerváltozás harcáról, a külföldi kölcsönről, az optánsperrel és a kisebbségi kérdéstről

Temesvár, március 20.

Manoilescu Mihály. Okleveles gépészmérnök. Harminchét éves. Volt pénzügyi államtitkár, valójában azonban pénzügyminiszter. Néhány hónap előtt súlyos váddal terhelt állt a hadbíró előtt. Magas alak, elegáns testtartás, mélyen néző szemek, közvetlenség. Almodozó lovagja a jövőnek, a szebb és rendezettebb társadalmi viszonyoknak. Kényelmesen nekiáll a karosszéknek és beszélget. Nem ad interjút, hanem diskurál politikai, társadalmi, gazdasági kérdésekről ugyanakkor, amikor Bukarestben ötvenezer tenyér tapsolja Maniu Gyulát és Averescu tábornok Kolozsvárott kijelentette:

— A hatalomra mi kerülhetünk csak...

Minden emóció nélkül, egyszerűen mondja:

— A kormányhatalomra való törekvés nem viszi előre az országot.

Teremtjük meg a polgárnak azt a helyzetét, amelyet a polgár fogalom megkíván és ezeken az alapokon fektessük le az ország jobb jövőjét.

A nagy koncepciója, magas műveltségű és minden esetre nagy jövő előtt álló harminchét éves Manoilescu három óra hosszat beszél. Szóba kerül az ország kül- és belpolitikai helyzete és igen természetesen — ezt elkerülni nem lehet — szóba kerül a mai kormány, a krízis, a bukás és mindaz, amit az olvasó a sajtó hasábjain reggelijéhez, vagy éppen ebédutáni fekéfjéhez naponta megtalál.

— Ön sem akarok mást, csak a boldogulását ennek az országnak, mindenkinek a boldogulását. De vegyék észre azok a tuloldalon, hogy evolúciók korát éljük és nekünk alkalmazkodni kell az újkor ideológiájához és haladnunk kell.

Nem szívesen beszél politikáról. Ez érthető. Az ő helyzetében kétszeresen. És amit politikáról mond, azt nem a politikai szövegértés meg az újságíró előtt, hanem a politikával mint tudással foglalkozó tanár prizmáján vetíti elénk:

— Kormánykrízis? Nincs! Elavult fogalom ez a kifejezés, hogy kormánykrízis. Rendszernek a krízise van.

Az a harc, amely most a liberális párt és az ellenzék pártok között folyik, nem az az egyszerű politikai harc, amikor egy kormány meg és a másik pártból alakult kormány veszi át a helyét.

Ez a harc, ami itt van, egy rendszerváltozás harca. A liberálisok nagyon jól tudják azt, hogy abban a pillanatban, amikor Maniu Gyula jön hatalomra, kényszerülve lesz, — nehogy becsülettel és tisztességgel megszerzett népszerűségét egyhamar elveszítse, — új politikai és gazdasági rendszert meghonosítani. És jöjjön akár Maniu, akár Averescu — akinek mellesleg szintén nagy esélyei vannak, — hivatva lesznek, de kényszerülve is lesznek új gazdasági rendszert felépíteni. Ez a rendszerváltoztatás pedig azt jelenti, hogy mindazok a törvények, amelyek ma a liberális párt anyagi és gazdasági nagysága alapszik, módosításon mennek át. Éppen ezért nem egyszerű kormányváltásról van szó. Jelenleg mi a helyzet? Erre könnyű válaszolni. A liberálisok kormányon vannak.

— Szóval kormánybukásról az adott helyzetben szó sem lehet?

— A liberális párt az utolsó lehetőségig uralmon marad, mert az uralma biztosítja berendezkedéseinek folytonosságát anyagi és gazdasági téren. Amíg az volt a helyzet, hogy bárki is létezően a kormányon, a kulisszák

mögött mégis a liberálisok diktálták a politikát, addig szívesen vonultak félre.

Ma tudják, hogy nem állana módjukban a háttérből a politikát diktálni. És nem mennek.

Hirtelen más tőrré csap át:

— Bratianu Vintila lebecsülte a fiatal Manoilescu pénzügyi terveit. És ma mi történik? A miniszterelnök is stabilizálni akar, mint én akartam, a miniszterelnök is külföldi kölcsönt keres, mint én kerestem, a miniszterelnök is a külföldi tőkét óhajtja az országba hozni, amit én már évek óta hangoztatok. Tavaly áprilisban inkognitóban Münchenben jártam, ahol már félig-meddig rendeztem a Németországgal fennálló nézeteltéréseket, sőt mi több, már aláírás előtt állott az angol és amerikai piac segítségével létrehozott ötven millió dolláros kölcsön. És Averescut menesztették. Higyje el, ha Averescu még egyszer kormányra kerül, többé nem menesztenék egyhamar.

Kissé rapszodikus lesz.

— Elhibázott külpolitika és hibás utakon járó belkormányzati rendszer ez a liberálisok uralma. De, hogy a tárgynál maradjunk: nem mennek.

Talán egyedül ebben következtetések. Máskülönben tényekéikben a következtetés egész láncolata vonul végig.

Tudományos fejtegetésekben ismereti a külpolitikai hibákat és természetesen, hogy rá kell térnünk a ma legaktuálisabb kérdésére, az optánsügyre, a genfi határozatra is.

— Nincs miért szidnunk a Népszöveget. Nem nyertük meg és nem veszítettük el a pert. A Népszöveget ebben az ügyben kezdettől fogva

az volt az álláspontja, hogy a két állam közvetlenül igyekeztek megállapodni ebben a kérdésben. Ez nem sikerült. Sikertelenség esetére a Népszöveg elejétől kezdve a döntőbíráskodás elvét vallotta. Tavaly szeptemberben sem tért el ettől a döntéstől, de az látszatra minékünk kedvezett. Most ugyanaz történt, amit évek óta hangoztatott: újból elhatározta a döntőbíráskodást semleges bírák bevonásával. Az optánsügyet Románia nem veszítette el és nincs miért haragudnunk a Népszövegetre.

Megvan az útja és módja, hogy ezt a kérdést valóban elintézzük Magyarországgal, jobban szólja a magyar optánsokkal. Ez az út a helyesebb külpolitikai irány.

Az óra mutatója veszedelmesen kergeti az időt. Az órák perceknek tűnnek. Manoilescu lebilincselő előadása a végéhez közeledik. Fel kell tenni az obligát kérdést:

— És a kisebbségek?

— Igen, a magyarok. Nagyon derék becsületes nép. Rokonszenvezek vele. De ne vegye rossz néven, én kisebbségi kérdést addig nem ismerek, amíg általánosságban ebben az országban minden polgár jólétét nem biztosítottuk. Az általános jólét biztosítása pedig, úgy vélem, kikapcsolja a kisebbségi kérdést. Vagy, ha jobban tetszik, ha a jólétet megadtuk, önkéntelenül következnek, hogy nem adódik ok sem románoknak, sem magyaroknak, sem másnak panaszra.

Vége a beszélgetésnek. Bucsuzunk. Manoilescu vendéglátó gazdája, Fa ur Liviusz kíséretében vizitre készül. És ma délután megtartja előadását Temesvárott.

Grósz Dezső.

Elbocsátott főorvos ügyében a temesvári tábla megsemmisítette a miniszter döntését

Temesvár, március 20.

Fischer Ferenc dr., a temesvári állami ambulatóriumnak királyi rendelettel kinevezett főorvosát a közegészségügyi miniszterium 1927 december tizenkilencedikén 1928 január elsejei érvénytelenségéről elbocsátotta. A miniszteri döntés indoklása az volt, hogy a miniszterium költségvetése kisebb lett és nem áll módjában Fischer dr. illetményeit továbbra is kiutalni, illetve ezt az állást a temesvári állami ambulatóriumnál rendszeresíteni. A döntés ellen a főorvos a temesvári ítélőtáblánál mint közigazgatási bíróságnál panaszt emelt. Ezt az ügyet tegnap tárgyalta a temesvári ítélőtábla Martá Sándor dr. táblai főelnök elnökle mellett működő tanácsa, amely elvi jelentőségű döntést hozott. A tábla ítéletében ugyanis a

közegészségügyi miniszterium döntését törvényellenesnek jelentette ki, azt megsemmisítette és kötelezte a miniszteriumot, hogy tizenöt napon belül helyezze vissza az állásából elmozdított főorvost, vagy pedig hasonló állást biztosítson számára. A táblai döntés indoklása kiemeli, hogy Fischer dr. állami tisztviselő és csupán fegyelmi eljárás alapján mozdítható el állásából. Miután erre okot és alkalmat nem adott, ennél fogva a miniszteri döntés törvénytelen és azt megsemmisíti. Aból kiindulva, hogy a fizetésre nincsen költségvetési előirányzat, senkit az állásából felmenteni nem lehet. Ez precedenst képezhetne és a tábla ezért kötelezte a miniszteriumot a főorvos reintegrálására, valamint illetményének 1928 január hó elsejétől való folyósítására.

Pénzcsináló

banda kábító ital segítségével fosztotta ki a monostori gazdálkodót

Temesvár, március 20.

Beszámoltunk róla, hogy Vingán három furfangos egyén hogyan fosztotta meg kilencvenötezer leitől Kovács-Jurchin Simon monostori gazdálkodót. A gazda a tavasszal építkezni akart és azért a Sváb Központi Takarékpénztár vingai fiókjánál levő betétjéből kilencvenötezer leit vett fel. Ezt a pénzt furfangos módon lopták el tőle. Plank Frigyes detektívönök és Seran Pascal detektív, akik ebben az ügyben Vingán jártak, kibogozták, a rejtélyt. Megállapították, hogy a gazda egyik vingai korembában megismerkedett Pascu Athanász mechanikussal, aki leitatta, aztán elvezette Florea Konstantin házába, hol ott volt Jorga Anna cigányasszony is.

Az ittas gazdával kábító italt itattak, amittől teljesen elvesztette beszámíthatóságát.

Akkor aztán elmondták neki, hogy tudnak aranypénzt csinálni. Meg is mutatták neki, hogy a pénzt hogyan kell csinálni. Florea Konstantin egy tégelybe öntött és mikor azt kivette, an-

nak olyan formája volt, akár egy tiz koronás arany, csak éppen fehér volt. Florea azt mondta, hogy mihelyt ehhez a fehér pénzhez nedvesség jut azonnal arannyá változik. A hamis pénzt a szájába vette és onnan pár perc múlva egy előre készenlétben tartott tiz koronás aranyat vett ki. A pénzcsináló gépet százezer leiert kinnálták Kovács-Jurchin Simonnak, akiknek azonban csak kilencvenötezer leie volt.

A banda megelégedett ezzel is. Odaadták neki a pénzcsináló gépet, amelyet aztán később kiloptak a zsebéből.

Hajnalban a kábult gazdát Monostor határába vitték, ahol magára hagyták. A három furfangos cigány beismerte tettét, azonban a pénzből már csak ötvenezer leie volt náluk, mert a többin lovát, kocsit és ruhát vettek. Mindhármukat a rendőrség átkísérte az ügyészséghez. A monostori gazda kára teljes egészében meg fog térülni, mert a három cigánynak háza és földje van.

Felhívás

azon gazdálkodókhoz, kik még cirokkal rendelkeznek és azt eladni, vagy feldolgoztatni szándékoznak, — jelentkezzenek ajánlataikkal alkalom adtán modernül berendezett seprőtüzememben. — Seprőnyeleket, rózsakarókat és meszelőrudakat is gyártok, azonkívül selyemszövődékeknek rudakat villanyerőre berendezett üzembelen készítök. Seprőkötő gépet magam gyártok. — Erzsébetváros, Str. Feldioara (Kazinczy-utca) 23-17.

2-3 szobás

lakás

fürdőszobával, udvari lakás is lehet, vagy egy kis családlakás, közel a villamos megállóhelyhez, bérbe kerestetik Csarnics, Erzsébetváros, Lehel-utca 2. Magas földszint 1. 728

Arcbőrét hetenként

elektr. ultraviolettsugárral, argóizotózással és masszával széplítse. Hajhullását gátolja meg a Prof. Dr. Lassar-féle antiszept. folyékony kátrányszappannal és Brennessel-wisserral való hetenkénti kezelés-el Nicolinnál, Timisoara, I. Str. Avram Jancu 4.

Tömegcikkek

faáruban olcsón és jól készülnek

Dóczy Arpád faárugyárában
Timisoara--Rónac, Strada Dr. Marinescu 10.
(Állami iskola mellett) 425

Ribizke, hollandi, piros,

kétéves tövek (bőven termő, nagyszemű faj) még kaphatók Niemetz csődtömegében. Kertbejárat Király- és Ujlaki-utca sarkán, 3-as villamos végállomásánál. 736

Orgona-oltványok

dupla és szimpla virágú fajok, minden színben Niemetz csődtömegében. Kertbejárat Király- és Ujlaki-utca sarkán, 3-as villamos végállomásánál. 735

Ha szép akar lenni,

használjon KULKA-féle lilium-tejkrémet, lilium-tejszappant, liliumpuddingot, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerárában, a „Fekete Sas-hoz”, I. Szentgyörgy-tér.

Temesvár utolsó magyar polgármesterét hetvenedik születésnapja alkalmából diszpolgárrá akarják választani

Temesvár, március 20.

A Blaskovics-telep egyik szépen fejlődő utcájában van egy villaszerű udvarház. Előtte az utca felől rácskerítéssel elválasztott kert. Ebben a villaszerű házban lakik és ebben a parkos kertben sétál egy imponáló termetű, magas kora dacára is egyenesen járó öreg ur. Ez az öreg ur Geml József, Temesvár szabad királyi város utolsó magyar polgármestere. Teljes visszavonultságban él itt, hetenként csak kétszer jár be a városba, akkor is csak jó időben. Egyébként idejét olvasással és irodalmi munkássággal tölti.

Tegnap ebbe a csendes villába a város minden részéből valóságos népvándorlás történt. Rokonok, ismerősök, tisztelők, jóbarátok seregestől jöttek.

Geml József nyugalmazott polgármester tegnap ülte meg névnapját, egy hét múlva pedig eléri hetvenedik születésnapját.

És mindannyian, akik Tusculánumban felkeresték, üdvözlésekkel halmozták el. A szeretet és megbecsülés, amellyel Geml József személgé iránt ebben a városban nagyon sokan viselkednek, meleg szavak fűzérével fonta körül alakját.

Hetven esztendeje annak, hogy Geml József 1858-ban március 28-án Temesváron megszületett. Azonban már hét éves korában Temesvárra került és azóta hű fia ennek a városnak. Temesvárot végzi el középiskoláit és felkerült a budapesti egyetemre, ahol

jobot hallgat, de, hogy magát fenntarthassa, magánórákat ad. Mindazonáltal közben arra is ráér, hogy tanítói oklevelet szerezzen.

A tanítói oklevél könnyebbé teszi számára a megélhetést és lehetővé teszi neki, hogy a jogot elvégezze. Az egyetemi tanulmányok elvégzése után visszatér Temesvárra és előbb Plátsich Mátyas közjegyzői irodájában dolgozik, de már 1884 július 1-én városi szolgálatba lép. Mint aljegyző kerül a városhoz, de rövidesen Telbisz Károly polgármester titkára lesz, akinek oldalán betekintést nyer egy erősen fejlődő város ügyeibe. Gyorsan halad előre és 1890-ben már városi főjegyző. Nagy szorgalma, munkabírása és hozzáértése Telbisz polgármester meghittjévé és munkatársává avatja. Csak természetes volt, hogy amikor Telbisz Károly 1914-ben nyugalmába vonult, a város közönsége 1914 június 15-én Geml Józsefet választotta meg polgármesternek. Geml József a háború nehéz és felelősségteljes éveiben töltötte be a polgármesteri állást és

megmaradt pozíciójában a román impérium bekövetkezése után is, amíg 1920 július elsején nyugalmába vonult.

Geml József Temesvár elmúlt ötven esztendejének legjobb ismerője és legavatottabb történetírója. Már mint főjegyző is rengeteget írt. Szerkesztette a város hivatalos lapját, azonkívül egész sereg szakmunkát írt Temesvár fejlődéséről, közállapotairól, statisztikájáról. Több különböző című kötetben foglalkozott a város történetével. Megírta a háborús Temesvár történetét, igen értékes az a munkája, amely Emlékirataim címmel jelent meg és csak néhány héttel előbb foglalkoztunk monumentális könyvével, melynek Alt-Temesvár a címe és amelyben

német nyelven mondja el a város legutóbbi negyven esztendejének történetét. Ezzel azonban még nem fejeződött be munkássága. Rengeteg jegyzete van, melyek egész halmot tesznek ki.

Ezeket rendezgeti, válogatja, kiegészíti mostan. Valószínű, hogy ezekből a jegyzetekből is könyv lesz majd idővel. Geml József az utóbbi évtizedekben együttműködő volt Temesvárral az eseményeknek és azért azoknak leg-hivatottabb krónikása. El kell ismerni azt is, hogy elfogulatlanul, pártatlanul, őszintén és igazán írja meg mondanivalóit.

Jól esett neki, hogy névnapján nem feledkezett meg róla a város lakosságának jórésze és felkereste magányában. Ebből láthatta, — miként maga mondotta, — hogy élete nem volt hiábavaló és hogy munkálkodása elismeréssel találkozott. Sok tisztelője

és barátja azonban nem akarja beérni azzal, hogy Geml Józsefet hetvenedik életévének küszöbén üdvözölje. Mint értesülünk,

mozgalom indult meg, amelynek célja a városi tanácsnál kieszközölni, hogy Geml József nyugalmazott polgármestert a város körül szerzett érdemeinek elismerésül Temesvár diszpolgárrá válasszák meg.

A mozgalom megindítóit meg van róla győződve, hogy ez a tervük osztatlan hozzájárulással fog találkozni a város lakosságának minden rétege részéről.

Csaló borbélysegéd gazdag földbirtokosnak mondta magát és becsapott egy szerelmes leányt

Ungvár, március 18.

Nemrég feltűnt Ungvárott egy jó megjelenésű fiatalember, aki Bethlen István erdélyi földbirtokosnak mondta magát. A fiatalember csakhamar belekeült a legelőkelőbb társaságokba és megismerkedett egy gazdag földbirtokos leányával is. Bethlen István ettől kezdve sűrűn fordult meg a földbirtokos házában, ahol a jó modoru és pénzzel bőségesen ellátott fiatalembert szívesen látták.

A vége az lett, hogy megkérte a földbirtokos leányának kezét, mire az eljegyzés is megtörtént.

Egy nap aztán különös ajánlatot tett a leánynak. Azt mondta, hogy nem bírja kivárni, amíg elkövetkezik az esküvő napja, mert az iratok beszerzése — tekintettel arra, hogy ő romániai illetőségű — igen hosszadalmas. Addig beszélt, amíg a szerelmes leány a szökésbe belegyeztet Rávette a leányt, hogy zálogosítsa el ékszereit

és a hozományra vegyen fel kölcsönt. A leány aggodalmait eloszlatva azzal, hogy majd atszőknek Romániába, ahol neki óriási kiterjedésű birtokai vannak és onnan majd kiengesztelik a leány szülőit. A leány apjának ingatlanaira félmillió cseh korona kölcsönt vett fel és ezt, valamint az ékszerekre kapott pénzt átadta vőlegényének. Megállapodtak a szökés pontos idejében is. A menyasszony össze is csomagolta holmiját, azonban hiába varakozott a vőlegényre, az nem jelentkezett.

Bethlen István nem került elő másnapra sem és amikor a leány érdeklődött utána, kiderült, hogy eltűnt Ungvárról.

A becsapott leány erre töredelmesen megvallott mindent szülőinek, akik fejjelentést tettek a megszökött vőlegény ellen. A vizsgálat során kiderült, hogy a megszökött vőlegény hamis iratok alapján bitorolta a Bethlen István nevet és voltaképpen senki más, mint egy Kotler János nevű rovtott multu borbélysegéd.

Nyugdíjazását kérte Szabolcska református főesperes, kinek egy évi szabadságot engedélyeztek

Temesvár, március 20.

A temesvári református egyházközösség Szabolcska Mihály főesperes és Szunyogh András világi főgondnok elnöklelte alatt évi közgyűlést tartott. Szabolcska Mihály főesperes terjedelmes jelentésben számolt be az elmúlt esztendő eseményeiről. Az egyházközösség történetének egyik főmozzanatja az, hogy az istentisztelet formáját illetően áttért a nyugati, az angol, holland, svéd és német reformátusok példájára liturgiail szempontról.

aminek lényege az, hogy az istentiszteleten több most a bibliamagyarázat és több az ének is, mint eddig volt.

A helmisztó terén kiemeli a jelentés Szabolcska László dr. lelkes és Elek Gyula segédlelkész működését. Szabolcska László dr. érdeme, hogy megalakult a református ifjúsági egyesület, Elek Gyula segédlel-

kész pedig megalakította a református iparostanonek Bibliakörét, amely minden esztendőnkön este összejöveteleket tart. A jelentés végül megemlékezett a nagyobb adományokról, melyekben egyes hívek az egyházat részesítették. Így többek között egyházkulturális célokra a Timárné-Tóth-Takács Erzsébet százezer, Billitz Sándor huszezer, Tóth Ferenc pedig tízezer lelt adományozott. Karácsonykor a hívek a szegények segélyezésére tízennyolcezer lelt gyűjtöttek össze.

Az egyházi közgyűlés azután tárgyalta Szabolcska Mihály főesperes kérelmét, aki azt a óhaját fejezte ki, hogy harminc évi temesvári lelkészkedése után nyugalmába vonulhasson. Többen szólaltak fel és méltatták azokat az érdemeket, melyeket Szabolcska Mihály a temesvári református egyház körül szerzett. Végül úgy határoztak, hogy

a nyugdíjazás ügyében egyelőre

MALNÁSI MÁRIA FORRÁS

Természetes alkalikus sósgyógyvíz. Gyomorégést azonnal megszüntet.

A legjobb nyálkaoldó gyógyszer. Mindenütt kapható.

Kutkezelőség: Brassó.

1723

Főlerakat: KARDOS MIKLÓS, Timișoara Str. Vladimirescu 30

nem hoznak végleges döntést, hanem Szabolcska Mihály főesperesnek egy évi szabadságot engedélyez az egyház.

Ezen idő alatt Szabolcska László dr. helyettesíti. Kimondták, hogy a hitoktatás ellátása céljából még egy segédlelkészt alkalmaznak.

Nemes József ünneplése hetvenedik születésnapján

Temesvár, március 20.

Temesvár város polgársága nemzeti-ségre és felekezetre való tekintet nélkül szeretetteljes ünnepeltetésben részesítette Nemes József nyugalmazott miniszteri tanácsost hetvenedik születésnapja alkalmából. Nemes József tősgyökeres temesvári polgár és tevékeny életét a Bánság fővárosában töltötte. Hosszu évtizedeken keresztül vezető szerepe volt a közéletben és alig volt a városnak olyan egyesülete, vagy intézménye, amely az ő közreműködését nélkülözötte volna. Azon ritka és szerencsés természettel megáldott emberek közé tartozik, akiknek ellenségük nincsen, de annál több barátjuk van. Nemes József működése legszebb példája annak, hogy mint lehet a legönzetlenebbül működni a köz érdekében. Ezek a szempontok voltak a döntők, amikor először a gyárvárosi katolikus hitközség közgyűlésén, amelynek elnöke, a legőszintébb szeretettel ünnepelték születésnapja alkalmából. Az ünnepi közgyűlésen Tóth Sándor ügyvezető elnök magyarul, majd Fuchs Jakab tanító németül üdvözölte Nemes József érdemeit a hitélet fejlesztése körül. Ezután Matolay Zoltán dr. a temesvári hitközségek nevében, Ferenc Mátyas az egyházmegye papsága nevében, Singer Jakab dr. főrabbi pedig a gyárvárosi szűkösség nevében köszöntötték fel. Az ünnepség este folytatódott a Gyárudvarban rendezett társasvárosi vacsorával, amelyen mintegy százötvenen vettek részt. A banketten, amelyen később megjelent Georgevi Lúcia dr. főpolgármester is, számosan üdvözölték Nemes Józsefet. Az első felkötött Fehér Kristóf törvényszéki tanácselnök mondotta, majd Schöbert Péter a gyárvárosi polgárság nevében, Ambrózy Andor báró a Magyar Párt képviselőjében üdvözölte. Metzger Márton dr. főesperes, Kovács Ödön dr. a Gyárvárosi Társaskör nevében köszöntötte, majd Nemes József mondott meghatóan köszönetet az üdvözlésekre. Utána még Kabos Armin, Krundorát Ferenc vasuti főfelügyelő, Tóth Sándor és még többen beszéltek. A társaság a késői éjjeli órákig a legkedélyesebb hangulatban maradt együtt.

Eladó

Preyer-utcában (Józsefváros) egy jól jövedelmező ház villanyos mellett. — Gyárvárosban együres telek villanyos mellett, az állomás közelében. Érdeklődni d. e. 10 ig, d. u. 4 ig. Józsefváros, Bega balsor 20, földszint (Mesanin) ajtó 3.

A Gyárváros központjában, a legszebb helyen, újonnan épülő 4 modern, emeleti

3 szobás lakás

október vagy november 1-re kiadó.

Ajánlatokat „Nem rekvirálható” jelige alatt a kiadóhivatal továbbít. 707

Hírek

A klub

a férfi második otthona. A klubélet Angliában fejlődött ki először és csak hamar elterjedt a kontinensen is. A háborútáni években és különösen a legutóbbi időben valóságos klubalapítási láz fogta el az embereket, mely Temesvárt sem kímélte meg. Ennek a jelenségnek okai igen sokfélék. Nagyrészt az elkülönülési szándék vezérli az embereket, hozzájárul azonban az is, hogy a melegnek nevezett családi otthon sokat veszített melegségéből és otthoniasságából. Így aztán nemcsak a férfiak, hanem nők is mind gyakrabban keresik fel a klubokat. Tehát új klubokra van szükség. Temesvárott nem is olyan régen nagy feltűnést keltett az Unio-klub alapítása, melyet előkelő berendezése és főleg az alapítók vagyoni helyzete miatt a milliomosok klubjának neveztek el. Tagjainak nagyrésze természetesen kénytelen sokkal szerényebb jövedelemmel beérni, mint a valódi milliomosok. Ezt a Temesvárra átplántált amerikai ötletet azonban már lepipálták. Természetesen Amerikában. A sok furcsa egyesület és klub között bizonyára ez viszi el a furcsasági pálmát. A társaskör az Európába repült amerikai aviatikusokat foglalja magában.

Washingtonban székel s mint a Newyork Herald előadja, eléggé sok tagja is van. (Ha így röpködnek az amerikai aviatikusok, akkor hovatovább el sem férnek egy egyesületben.) Elnöke természetesen — ki is lehetne más — Lindbergh ezredes. Tagjai: Maitland és Hegemberger hadnagyok, kik elsőül röptek át a Csöndes-océánt San Franciscótól Honoluluig. Aztán Sihlec és kíséretársas. Chamberline, aki Amerikából Németországba szállt. Smith és Bronte, Gebel és Jensen, a Csöndes-océán átrepülői, Byrd és három társa, Novil, Acosta, Walker, akik Normandiából Newyorkba repültek, sok drámai hanyattatás után. Egyetlen nőtagja van: Ruth Elder. Kíséretársát, Hademannt szintén fölvetették.

Ellenben Levinet, az ideges, elmes, bátor Levinet, egyelőre nem vették föl, azzal az indokolással, hogy Chamberlinek ő egyszerűen csak utasa volt. Levine dul-ful s azzal fenyegetzik, hogy most már egyedül is át fogja repülni az oceánt. Csak azért hogy bejuthasson ebbe a nagyon előkelő repülőkaszinóba.

Temesvár azonban nem hagyja magát és értesülésünk szerint legközelebb megalakul azok klubja, akik eddig semmiféle klubnak nem tagjai.

— **Mihály király-bélyegek.** Temesvárott tegnap forgalomba kerültek a **Mihály király** arcképével ellátott új bélyegek. A bélyegek nagyon jól sikerültek.

— **A Magyar Nőegylet választmányi ülése.** A Temesvári Magyar Nőegylet választmányja szerdán, március 21-én délután öt órakor az Elit-kávéház fölött levő Józsefvárosi Polgári Körben választmányi ülést tart. A vezetőség kéri a választmányi tagjait, hogy teljes számban jelenjenek meg.

— **Lugosi ügyész előléptetése.** Bukarestből jelentik: A régénstanács az igazságügyminiszter előterjesztésére **Rezei Talabuz dr. Lugosi ügyész** állásában való meghagyása mellett törvényszéki elnöki rangra emelte.

— **József-nap.** A tegnapi József-napon Temesvár társadalmának számos kiemelkedő egyénisége ülte meg névnapját. Geml József volt polgármesteren és Nemes József nyugalmazott miniszteri tanácsoson kívül, akiknek ünnepeletéséről lapunk más helyén számolunk be, névnapját tartotta **Ola Jos József** kanonok, **Waltner József** püspöki irodaigazgató és a csanádegyházmegyei katolikus klerus még hét tagja. Ezenkívül csaknem minden második házban tartotta névnapját egy-egy József. Az idei József napon még téli bundában jártak az emberek és fázósan dideregtek a korai ibolyák a virágárusasszonyok kezében, de a természet jeges szellője mitsem vont le a névnapok bensőséges meleg ünnepléséből.

— **Temesvári építészek a konfármlunka ellen.** A temesvári ipari munkaadók szindikátusának építész szakcsoportja **Klein Jenő** mérnök elnöke mellett évi közgyűlést tartott. **Bagán szky János** szakcsoport elnök vezetésével megjelent a temesvári építészek zöme. **Klein Jenő** hosszabb beszédben reamutott arra, hogy az építőipar ma milyen súlyos helyzetben van. Ennek oka nemcsak az építkezés hiánya, hanem az egészségtelen konkurrenca, amely a vállalkozók között megindult. Ezen a visszás állapoton csak megfelelő szervezkedéssel és a kari szolidaritással lehet segíteni. Elhatározta a közgyűlés, hogy életbe léptetik a szindikáusi választott bíróság kikötését, ma d fogla koztak a kontármunka kiküszöbölésének lehetőségével. A közgyűlés **Müller Károlyt**, **Gillich Rezsit** és **Berger Árpádot** ellenőrnek választotta meg.

— **Prochaska Ede** kitüntetés. Kellemes és jól megérdemelt kitüntetés érte **Prochaska Ede** malomigazgatót, a temesvári mentőtársulat áldozatkész elnökét. **Mino vic i** bukaresti egyetemi orvosnár, a fővárosi mentőtársulat igazgatója előadás tartására érkezett Temesvárra és ez alkalommal magával hozta a régénstanács által a Prochaska Edének a mentőtársulat támogatása és fejlesztése körül szerzett érdemei elismerésüül adományozott **Merité Sanitair** érdemjelet. Miután Prochaska betegnek fekszik, **Minovic** vezetésével küldöttség kereste fel lakásán és szép beszéd kíséretében átnyújtotta neki a kitüntetést. Prochaska meghatóttan mondott köszönetet az elismerésért. Ezen a köz érdekében oly nagy önzetlenséggel működő férfi kitüntetés Temesvár minden társadalmi rétegében osztatlan örömet váltott ki.

— **Konferenciabeszédek férfiak részére.** A belvárosi katolikus plébániatemplomban **Tréfan Leonhardt** atya, a ferencrendiek volt erdélyi rendfőnöke, aki ismert egyházi író és hitszónok, férfiak részére magyar konferenciabeszédek tart. A beszédek naponként este nyolc órakor kezdődnek. Az utolsó konferenciabeszéd szombaton, március 24-én lesz, másnap reggel nyolc órakor pedig a konferenciák résztvevői közös szentáldozáshoz járulnak. Az erszébtvárosi katolikus plébániatemplomban ezen a héten férfiak részére német nyelvű konferenciabeszédek vannak, melyet **Ruthig József** minorita atya tart.

— **A bélyegek új lepecsételése.** Bukarestből jelentik: A posta vezérigazgatósága a minisztertanács elé terjesztette jóváhagyás végett azt a tervezetet, hogy a jövőben ne pecsételjék le a bélyegeket, hanem perforálják. Valószínű, hogy a minisztertanács jóváhagyás után a perforáló gépeket azonnal forgalomba hozzák.

— **Elhunyt plébános.** **Kollmer Péter** szapáryligeti plébános ötvenegy éves korában meghalt. Az elhunytban **Metzger Márton** dr. józsefvárosi esperes plébános rokonát gyászolja. **Metzger dr.** ma a temetésen is résztvesz.

***Peronosporafecskendők, oltás-gummi, kerti szerszámok és eszközök** leszállított áron kaphatók **Scherter Ottónál**, Temesvár, Belváros.

— **Nyiri Jenő** vezérigazgató családi ünnepe. Temesvár közéletének egyik általánosan becsült tagja ezen a héten meghitt családi ünnepet ült. **Nyiri Jenő**, a Közgazdasági Bank vezérigazgatója, ünneplifeleségével, született **B r ü c k** Irmával kötött házasságának huszonöt éves fordulóját. A népszerű és agilis közgazdasági vezérfiut családi ünnepe alkalmával a szerencsekivánatok őszinté megnyilatkozása veszi körül. **Nyiri Jenő** rendkívül munkás szereplője a köznek, tagja a **Iloyd-bíróságnak**, elnöke a belvárosi zsidó hitközség kulturosztyálynak és élénken vesz részt a kuratorium munkájában is. A közgazdasági élet terén szerzett érdemei elismerésüül nemrég királvi kitüntetésben is részesült. **Nyiri Jenő** annak idején tagja volt a városi törvényhatósági bizottságnak és a közügyek iránt mindenkor megértő figyelmet tanusított. Családi ünnepe alkalmából a belvárosi zsidó hitközség szombaton küldöttségileg üdvözli lelkes tagját.

— **Mangold szerkesztő ünneplése.** **M a n g o l d Sándor**, a temesvári újságírógárda egyik legrégebb tagja, vasárnap ünnepelte névnapját. Ezen alkalomból tisztelőinek és barátainak nagy száma kereste fel lakásán, hogy szerencsekivánataikat tolmácsolják. Temesvári újságírókon kívül felkeresték **Olajos József**, **Fereh Mátyás**, **Wegling János** kanonokok, **Metzger Márton** dr. főesperes, **Martzy Mihály** dr. igazgató, **Hilt Lajos**, **Hermann Frigyes**, **Bräuer János**, **Mrazek Viktor** dr., **Delbl Fülöp**, a belvárosi hitközségi tanács tagjai és még számosan.

Megszűnt a jugoszláv mozikk sztrájkja. Szabadkáról jelentik: Megiruk, hogy a jugoszláv mozikk egy het előtt a tarthatatlan helyzet miatt sztrájkba leptek. A mozikkak ugyanis annyi adót kellett fizetniük, hogy az egzisztenciájukat teljesen megtaggatta. Egy hét óta Jugoszlávia területén nem volt mozieloadás és ez gondolkodásba ejtette a kormányt is. A pénzügyminiszter ennek hatása alatt elhatározta, hogy a mozi adóját április elsejétől kezdődőleg leszallítja. Mikor a mozikk szövetsége hivatalos értesítést kapott a pénzügyminiszter elhatározásáról, azonnal intézkedett, hogy a mozikk újra megkezdjék működésüket, ami tegnap már meg is történt.

— **Katolikus élet a Gyárvárosban.** A gyárvárosi katolikus hitközség közgyűlése most volt **Nemes József** nyugalmazott miniszteri tanácsos elnöke alatt. **Rech K. Géza** esperes üdvözölte a megjelenteket, majd **Nemes József** elnöki megnyitóját után **Tussel Gáspár** a főtitkári jelentést, **Boden** pénztáros az évi zárszámadást terjesztette elő. Utána a módosított hitközségi alapszabályokat tárgyalták, amelyeket **Scheuermann József**, **Rech K. Géza** és **Kleits József** hozzászólásai után elfogadták.

— **Szövödetanfolyam Temesvárott.** A Textiltechnikusok Országos Egyesülete március 26-án este félhat órakor nyitja meg három hónapig tartó második szövödetanfolyamát a temesvári ipariskolában. Az előadások minden hétfőn és csütörtökön este félhat óráig tartanak. Az előadásokat vetített képek kíséretében **Teodorescu Konstantin** műegyetemi tanár, **Kellner Leo** igazgató és **Klein Ferenc** tartják. Jelentkezések március huszonegyedikéig naponta az egyleti helyiségben (Gyárváros, Coronin-tér 23, I. emelet az udvarban). A tanfolyam látogatása különösen kereskedőknek, műszaki és kereskedelmi alkalmazottaknak ajánlatos.

— **Virághullás.** **Nenadovits Katica**, **Nenadovics Milutin** gyárvárosi kereskedő és neje két évvel ezelőtti kislánya tegnap hirtelen meghalt. A kislány csöppesség elhunytátszülein kívül **Sándor** és neje mint nagyszülők, továbbá **Macedonits Ida** újdéki nagyanyja gyászolja.

— **A Déli Hírlap** Budapestén állandóan olvasható a **Park-szálloda kávéházában**, VIII. Baross-tér 10.

BEKESOVARGÓ BESZÉD. Párisból jelentik: Franciaország most készül az új választásokra és ezzel kapcsolatosan vasárnap példátlanul heves agitáció kezdődött meg országsszerte. **Painlevé** Thoiryban mondotta el programbeszédét, amelyben hangsúlyozta, hogy Franciaország a békeért sóvárog és meg akarja előzni azt, hogy Európa még egyszer lángba boruljon. Azt a napot — mondotta — amikor a locarnói szerződést aláírtam, életem legboldogabb napjának tekintem, mert ez Európa békéjét és biztonságát megszalladította. **Renaudel**, az ismert szocialista vezér **Perpignanban** mondott nagy programbeszédét. Támadta a jelenlegi kormányt és végül kijelentette, hogy a szocialisták vállalkoznak a kormányhatalmat. **Caillaux** Lemansban beszélt és többek között hangoztatta, hogy **Poincaré** azonnal távoznia kell a kormányból.

— **Árverés a telekkönyvi hivatalban.** A temesvári telekkönyvi hivatalban tegnap ismét árverést tartottak. **Veres Kornél** háztulajdonos a **Batthány utca 7. szám** alatti ház felét bírta tulajdonul. A házra **Veres a Franco Romana** banktól ötszázezer lei kölcsönt vett fel, azt azonban nem fizette vissza és így árverésre került a sor. Az árverésen négy reflektáns akadt a fél házra, amelyet a **Franco Romana** nyolcszázezer leiért vette meg.

R-E-C-O-R-D

gyári áron keretez képet

Kütti József-tér 1

— **Jean Prosteanu**, a kiváló hegedűművész társaságban egyik kávéházban román és magyar nótákat játszott. A játéka annyira megragadta a közönséget, hogy a közóhajnak engedve a **Scheer Testvérek** rávéttek **Prosteanu** néhány napi szereplésre a **Palace** kávéházban. A kiváló hegedűművész engedve a **Scheer Testvérek** kérésének a mai naptól kezdve a **Palace** kávéházban cigányzenekisérettel játszani fog.

— **Ég az erdő.** **Lippáról** jelentik: A kizdiali erdő ismeretlen okból kigyulladt és dacára annak, hogy a környékbeli lakosság serényen látott neki az oltásnak, husz holdnyi területen teljesen elpusztult. A kár nagyságát még nem állapították meg.

— **Szalonnáztak a gyilkos késsel.** **Dályáról** jelentik: **Virág Szentén**, aki részeges ember volt, néhány esztendő előtt feleségül vette **Jokics Angelinát**. Az asszony apja azonban már eleitől fogva rossz szemmel nézte vejét és addig mesterkedett, amíg a leánya otthagya az urát. Az asszony titokban tovább is találkozott a férjével, azonban az öreg **Jokics** nem akart beleegyezni, hogy a fiatalok ismét összeköltözzenek. Ezek aztán elhatározták, hogy az öreg **Jokics** Milost elteszik láb alól. Almában a hetven éves embert egy nagy konyhakéssel gyilkolták meg. A rendőrség hamarosan kinyomozta a tetteseket és letartóztatta őket. Érdekes, hogy elfogatásukkor ugyanazzal a késsel, mellyel az öregot legyilkolták, szalonnáztak.

— **A mehalai katolikus egyházközség** **Páter Christ** plébános elnöke alatt tartotta meg évi közgyűlését. Az elnök megnyitó beszéde után **Várneki Géza** titkár olvasta fel az évi jelentést, amelyet **Varga Aladár** világi elnök előszóval is kiengesztelt. A közgyűlés azután áttért a **Pacha Ágost** püspök által szerkesztett alapszabálytervezet tárgyalására. Végül elhatározták, hogy több módosítási javaslattal az alapszabályokat végleges elhatározás végett átteszik az egyháztanácshoz. A választások során hat évre az egyháztanácsba a következőket sorsolták ki: **Ehling József**, **Eschnauer Ferenc**, **Bach Péter**, **Becker Miklós**, **Brandmayer Hugó**, **Seif Péter**, **Simon Mátyás**, **Stemper Miklós** és **Várneki Géza**. Új tag lett **Arnold Gáspár**.

RENDŐRTISZT PERE AZ ÁLLAM ELLEN. Párisból jelentik: Holnapra volt kitűzve a döntőbírótság előtt Adamkovich János volt magyar-kaniszi rendőrtiszt perének tárgyalása, melyet az illetményei iránt a jugoszláv állam ellen indított. Tomcsányi Pál védőügyvéd a mostani tárgyalásra becsatolta Grosschmied Benő egyetemi tanár és Pethes közigazgatási bíró jogi szakvéleményét is. A döntőbírótság elnöke azonban megbetegedett és azért a pert bizonytalan időre el kellett halasztani. A tárgyalás kiemeltetést négy százhatvenöt elbocsátott tisztviselő izgatottan várja, mert ha ez a per sikerül, egységes perrel fordulnak a jugoszláv állam ellen.

— Állványomlás emberhalállal. A Rónácon épülő vasutas házak egyikénél összeomlott az állvány és a gerendákkal együtt lezuhantak az állványon dolgozó ácsok is. Ezek Zahári Károly harminchat éves zombolyai és Gáspár György huszonkilenc éves aradi illetőségű ácsok. Azonnal a mentőket hívták hozzájuk, mire ezek azonban megérkeztek, Zahári, aki koponyatörést szenvedett, már halott volt. Gáspár Györgyöt, akinek a bal lába bokában eltört, a kórházba szállították. A baleset ügyében megindult a vizsgálat.

— A kocsis alá esett. Bodrogye a nu Vazul mehalai gazda kocsijáról, melyen kukoricaszarát szállított, a lovak közé esett. A kocsis keresztülment a gazdán, akinek mindkét lábára eltört. A mentők a kórházba szállították.

— Ambrus József ötven éves vendéglősi jubileuma. Megírtuk, hogy Ambrus József temesvári vendéglős ötven év óta működik szakmájában és ezen idő alatt a tisztességes, szolid és előzékeny vendéglősök mintaképe lett. A ritka jubileum alkalmából tegnap délelőtt a belvárosi plébániatemplomban Ferenc Mátyas kanonokplébános misét mondott. Este Ambrus tiszteletére társasvacsera volt, amelyen a családtagokon kívül tisztelői és barátai vettek részt. A vacsorán, melyen a belvárosi katolikus egyházközség is képviseltette magát, több felköszöntőben éltették Ambrust és családját.

Komoly lépés

a lakásbány megszüntetésére. A városi téglyár az építkezések felendítése céljából, olcsón, hosszútávú hitele és kamat nélkül, ad téglyát és homokot.

739

Alt-Heidelberg. A gyárvárosi katolikus ifjúsági egyesület műkedvelői vasárnap színterhozták a magyar színpadokon Heidelbergi diákköret címen ismert Alt-Heidelberg német operettet. A közönség zsufolásig töltötte meg a nézőteret. Az előadás kiválóan sikerült, úgy a magánszereplők, mint pedig az énekarok elsőrendűek voltak. A darab sikere elsősorban Ott Stefi, Hellinger Vilma, Scholtz Adrienne, Kopácska Pál, Karabás Mátyas, Lukasz Károly, Rittinger Imre, Hendl Ottó, Scholtz Ervin, Lehmann Sándor, Hollinger József és Schmandt Richárd szerepléséhez fűződik. A pompás előadást vasárnap, március 25-én délután négy órakor megismétlik.

A Lloyd Tavernában 16-ikától kezdve új műsor a közkedvelt 2 Címberly akrobatamutatóival, a 2 Gallai humoros száma. Gitta Nay karaktértáncosnő és Dabay Böske elegáns szólószámaival. A műsor a színház után is látható még.

— Visszanyerte életkedvét az öngyilkos államtitkár. Budapestről jelentik: Megírtuk egy hét előtt, hogy Diószeghy János volt államtitkár öngyilkossági kísérletet követett el és súlyos sérülésekkel a klinikára került. Most már teljesen kigyógyult és nem sokára elhagyhatja a klinikát. A volt államtitkár, aki életkedvét teljesen visszanyerte, kijelentette, hogy rövidesen megírja emlékiratait.

Az oxfordi diákgentleman

Oxford, március 16.

Oxford alig ötven mérföldre van Londontól s mégis olyan, mint egy megelevenedett mesevilág. Van még egynehány ilyen hely Európában: Rothenburg, Carcassone vagy Siena. De azért Oxford mégis egészen más. Ez a város a századok vedoszárnyai alatt új stílussal tölti meg a régi formákat, nem poros magazinja a multnak, melyok marialéka, hanem megújuló ifjúság örök forrása, vidám uzenlője a mindennapnak, a jelennek. Oxford Anglia egyeteme, örök mestere. Minden, ami körülötte van, házak, utcák, üzletek, csak statisztéria. Oxford az angol művelődés perpetuum mobiléja. Minden kollegium egy külön város: saját történelmével, törvényeivel, tradícióival, templomával, százados kertjével, óriási könyvtárral, tíz százados kézírataival, éttermeivel és szakácsaival. Minden diáknak két szobája van. Egy gentleman, bármilyen fiatal is, nem dolgozhat ugyanabban a szobában, amelyben alszik. Csak nem fogadhat valakit abban a szobában, ahol az ágya van, ahol fűszöklik. Igaz, hogy a költségek nem alacsonyok: ötven font a havi díj, de ebben aztán benne van a nevelés minden nüansza a legnagyobb tudományosságon keresztül a golfól a táncig. Midőn a társadalmi magatartás minden árnyalatában otthonos fiatal ember innen kilép, bátran elmehet akár a lordok házába is, soha sem fog szégyent vallani.

Az ebéd a közös étkezésben történik, terítettlen ragyogóra mosott faasztalok vannak itt katonás rendben, csak tányér és evőeszközök állanak rajta, hogy az ifjúság megszokja a szerény-

— Megszüntetett esődeljárás. A temesvári törvényszék Steiner Vilmos volt temesvári ékszerész, jelenleg buziási lakos ellen a esődeljárást megszüntette. A törvényszék, miután a Weisz és fiai budapesti cég nem helyezte letétbe a esődeljáráshoz szükséges hetven ezer lei költséget, Steinerből kivette a vagyontalansági esküt és a esődeljárást ezzel megszünt.

— Sztrájkoló tanítók. Bácsopolyáról jelentik: A bacsopolyai iparskolában a tanítók eddig harminc dinár órabet kaptak, amit legutóbb leszállítottak tizenötöre. A tanítók erre sztrájkba léptek. Az iparosok felkeresték Karácsonyi Antal nyugdíjas tanítót a tanításra. Ezt azonban a sztrájkoló tanítók eltávolították az iskolából. Az iparosok elhatározták, hogy ezentul két-két iparos fog a tanonciskolában tartózkodni, hogy a nyugdíjas tanítókat hasonló incidensektől megkímélje.

— Harcias menyasszony. Budapestről jelentik: Ferencz József a lipóti mezei téglyda ápolója megismerkedett egy Bacsáni Erzsébet nevű szobaleánnyal, akit rövid udvarlás után eljegyzett. A leány azonban megtudta, hogy vőlegénye más lányoknak is udvarol és azért bosszúra határozta el magát. Egy üveg lügköldöt szerzett és aztán felkereste a vőlegényét, akit két másik ápoló és egy ápolónő társaságában talált. Szemrehányást tett a vőlegényének, majd a lügkövet az arcába öntötte, a maradékot pedig meg akarta inni. A másik két ápoló és az ápolónő ebben nem akarta akadályozni, miközben a maró folyadék őket is veszélyesen megsértette. A mentők a négy embert bekötötték és kórházba szállították. Bacsáni Erzsébetet letartóztatták.

séget és önmegtartóztatást. A vacsora bőségebb. Ezt rendszerint szobájában költi el a diák, vendégeket is hívhat, hogy megtanulja a vendéglátó házigazda szerepét. Ezek a lakoszobák patinás öreg butorokkal, egyéni és egyszerű férfias izléssel vannak berendezve, szigorúan mellőzve mindent, ami riktó. Csak néhány ritka szép műtárgy neveli a szem izlését.

A délelőtt a szellem kultusza, a délután a testé. A testnek és az intellektusnak ez a harmonikus művelése, alapelve az oxfordi egyetemnek hat száz év óta. Itt a sport sem szórakozás, sem rekordhajhászás. Nem az agy és a testi munka megosztásáról van itt szó, hanem szoros egységről, melynek egyoldalú hangsúlyozása az egyik vagy a másik rovására a nevelő munka harmonikus épületének összeomlásával fenyegetne. A college egy antik gymnasium, mely az életerős, nagyszerű, nemzetfenntartó elemek falkuszát szállítja évente Angliának. Délután nem szabad könyvet kézbe venni. És ezen nem lehet meditatálni, hogy miért és hogyan, ez így van s a szabály mindenképp érvényesül. Ilyenkor autóbuzson, biciklin, lovon, syalog a Themse felé árad az ifjúság, hol már várja őket a klubház, a lobogó hajó, a hős hullámok s a simára nyírt gyep, melyen ötszáz év előtt VIII. Henrik játszott labdáival. Este tíz órakor aztán megkondul százszor egymásután a college nagy harangja, figyelmeztetve az angol ifjút, hogy egyetlen napon se feledkezék meg százados országáról. Nemesak a flotta, a college is egyike azoknak a sziklaknak, melyeken Albion hatalma fölépült.

Vermes Béla.

— Elmebeteg a hitvesgyilkos férfi. Budapestről jelentik: Edvi Lajoson, aki Pesterzsébeten meggyilkolta a feleségét és a hulláját elásta, az elmebetegség jelei mutatkoznak. Megállapították, hogy az asszonyt álmában fojtotta meg, tehát nem felel meg az állítása, hogy előbb civakodtak. A hatóságok elrendelték a gyilkos férj elmeállapotának megvizsgálását.

— Lázadás szított egy szobafestő. Budapestről jelentik: Papp Sámuel huszonhárom éves ungmegyei szobafestő a csehszlovák hadseregben szolgált, ahol azonban lázadást szított, tolvajbandát szervezett, majd kirabolta a katonai élelmészeti raktárt. Azonkívül más egyéb büncselekményeket követett el. Mikor már nagyon forró volt lába alatt a talaj, átszökött Magyarországra. Legutóbb Szeged környékén követett el különböző csalásokat. A rendőrség országszerte keresi.

— A Royal-kávéház márciusi műsora. A Royal-kávéház vezetősége március hónapra nagyszabású műsorról gondoskodott. A műsor fénypontja Priettel Fay a volt orosz cár egykori udvari színésze, aki számos uralkodó kitüntetésével dicsekedhetik. Rajta kívül fel lépnek még a bécsi Tabarinból a LaFort zsonglőr csoport, Mira Mella kiváló román és német énekesnő, Helena Jonescu, Dolores de Gabrán és Ritta Auguszti primaballerinák, Margo Loren és Lola Mica ekszcentrikus táncosnők, akik valamennyien világvárosi műsorról jönnek. A Royal-kávéház műsora esténként feltizenegykor kezdődik.

— Besurranó tolvajok. Huber Katalin Bem-utca 1. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy távolléte alatt ismeretlen tettesek behatoltak a lakásába és onnan nagyszámú ágyneműt vittek el. A kár több ezer lei.

DIÁKOK MEGVERTEK KÉT EGYETEMI TANÁRT. Belgrádból jelentik: Tegnap választották meg a főiskolai segélyegyesület tisztikarát. A választás során véres verekezésre került a sor. A diákok megverték két egyetemi tanárt, azután az utcákon tüntettek.

— A józsefvárosi katolikus egyházközség tizenharmadik kulturdelutánja vasárnap folyt le a józsefvárosi főiskola előadási termében. Köszegfalvi Endre tanár Norvégiáról tartott érdekes felolvasást vetített képekkel. Utánna Varga István hegedű- és Stotz Lotty énekszóloja következett, mely utóbbit Szeghő Ferenc karnagy kísérte zongorán, és mindkét szám nagy sikert aratott. Szentra József közkedvelt számai következtek, amelyet a közönség sok tapsal honorált. Az előadást a Frauenemancipation című egyfelvonásos vigjáték zárta be, amelyben a szerepeket Weiss Médi, Márk Etta, Márk Gizi, Lang Alfréd és Novacek Adolf játszották kitünő sikerrel. Április 1-én gyermekelőadás lesz, husvét vasárnap és hétfőn Szigligeti Lilliomfi című 3 felvonásos vigjátékát fogja előadni az egyházközség műkedvelői gárdája, míg a 14-ik kulturdelutánt csak április 15-én fogják megtartani.

Az Arany János Társaság második ünnepi felolvasó ülése harmadik és hetedik száma gyanánt Beamter Renée, operaénekesnő, aki legutóbb az aradi színházban a hirneves orosz énekes Baklanoff-fal együtt lépett fel, fogja énekelni Erkel Ferenc: Mária Cavaletta, ária a Hunyadi László című dalműből és műdalokat énekel. A zongora kíséretet Freund Leó látja el. Elővételi jegyek a Bánát hírlapíródában válthatók.

— Radikális szer a koresmázás ellen. Szegedről jelentik: Totok István elbocsátott rendőr részegeskedése miatt állandó civakodásban élt a feleségével. Tegnap az asszony a koresmából részegen hazatérő férjét kizárta a lakásból, mire az betörte az ajtó és lefeküdt aludni. Az asszony alvó férjének arcát lügkövel öntötte le, aki mindkét szemére megvakult. A letartóztatott asszony azt vallotta, hogy férje arcát azért akarta elcsufítani, hogy az többé ne koresmázzon.

A Nyugat március 16-iki száma megjelent. Az Ibsen-centennarium alkalmából a Nyugat a kiváló norvég kritikustól, Sigurd Høsttől kért cikket. Ignotus, annak kapasan, hogy Mussolini legújabb lesújtó véleményét nyilvánított D'Annunzióról, arról elmélkedik, mi teszi az igazí író. Schöpfung Aladár az Olympiáról és az Uri muri-ról mond kritikát. Novellákat Ródey Mária, Dallos Sándor és Bohuniczky Szeff irtak, verseket Kosztolányi Dezső és Fodor József; Szini Gyula Jókai-regénvét folytatja. Tersánszky J. Jenő pedig befejezi önéletrajzát. Troadalmi képzőművészeti és filmrovatok teszik még a gazdag számot, melynek ára 60 lei. Negyedévi előfizetés 300 lei. Főhírományos: Pallas. Cluj. Strada I. Ratinu A.; kapható minden könyvkereskedésben.

* Ha Temesvárra jön, kérje mindenütt az ingyenes tájékoztatót (Conducatorul prin Timisoara).

— **Omnia vincit amor.** Fehértemplomról jelentik: Hagel Péter szerelmes volt Zsák Erzsébet tizenhat éves leányba, aki viszontszerette. A leány szülői azonban nem valami szívesen nézték a dolgot és elhatározták, hogy az egésznek úgy vetnek véget, hogy Romániába költöznek. Mikor ezt Hagel megtudta, megleste a leányt az utcán, beleültette egy zárt autóba és Székelykevére hajtattott vele. A leány megbékült sorsával és a fiatalok pár napon keresztül boldogan éltek. Végre a leány unszolására, nehogy szülői tulságosan aggódjanak, visszatértek Fehértemplomra. A szülőknek már most nem maradt más hátra, mint a fiatalok boldogságába beleegyezni és az anyakönyvvezetőhöz mentek velük.

Színház

Szomaházy

regénye a temesvári színpadon

A mese rövid és egyszerű. Lehmann Vilma, a tisztességes, okos budai kislány bekerül a nagy bankba. Okosságával mindenkit térdre kényszerít, szellemességével mindenkit magába bolondít, nagy akaraterejével pedig kiküzdí magának ábrándjai netovábbját: felesége lesz a hatalmas vezérigazgatónak. Ennek az operettnak sikert kellett aratnia. A szomorú mai világban, az ezernyi baj, gond és bu közepette derű szállja meg a lelket és akaratlanul is örülni kell a Lehmann Vilma karrierjén. Tul a szentimentalizmuson, a Szomaházy-regényből készült operett megérdemelte a nagy és forró sikert már azért is, mert husból és vérből való embereket szólaltatott meg, Embereket, akik itt élnek közöttünk. A zsufolt temesvári ház és a csillogó Lehmann Vilmával együtt izguló arcok, valamint a sok nyiltszíni taps megalapozták ennek az operettnak temesvári karrierjét.

És szóljunk azokról, akik ennek a hálás darabnak a szerepeit diadalra vitték. Elsősorban Betegh Bébiről. Művészetet adott, amikor egy egész társadalmi osztályt vitt a színpadra. Hiven, elevenen el tudta hitetni, hogy neki a budai kislánynak okosan, józanul kell minden lépést megtenni. El tudta hitetni, hogy amit ő tesz, azt okosan a cél érdekében teszi. Lehmann Vilma naivságában, őszinteségében, egyenességében az őstehettség párosult művészet diktálta minden szavát, minden mozdulatát. A sok tapsot megérdemelte, üde, tavaszi zengő március volt a színpadon. Honti vezérigazgató szerepét Galetta játszotta helyes érzéssel, komolyan és higgadtan. Kedves meglepetés volt Palla Manyi. Az ultramodern pesti fruskát, aki előtt egy cél lebeg, a férjhezmenés, pompásan vitte a színpadra. Külön fejezet illetné Szendrey Mihályt, aki maszkjában egy régi, közismert arisztokratát vitt a színpadra. Kabinetlakítás volt, amelynek minden mozdulatából, minden szavából kicsendült a harmincöt éves művészi mult és a nagy színész-tehetség. Minden megjelenését nyiltszíni taps üdvözölte. Gyöző Alfréd-ről, aki egy budai háztulajdonost alakított, régen tudjuk, hogy kivételes tehetségű színész és Erdély színművésze büszke lehet rá. Ifj. Szendrey Mihály típusa volt a fess, elegáns bankfiúnak. Minden mozdulata mosolyt és kacajt csalt elő, vigságot és élelenséget hozott a színpadra. Táncait, amelyeket Betegh Bébiről és Palla Manyival lejtett, szenzációsak. Szepessy Edit, Kun Dezső kiváló maszkjában, Mészáros, Kőváry és a többiek mind hozzájárultak a sikerhez. A korus kissé gyenge volt. Lajthaiban, a zeneszerzőben elsőrendű muzsikusk rejlik és egy-két dala az újdonság erejével hat. Mindent egybevetve nagy és forró volt a temesvári siker. Az ismétléseknek és nyiltszíni tapsoknak se vége, se hossza.

g-d.

Amit az erdő mesél. A Mercedes leányklub a mult héten nagy sikerrel játszotta el Géczy Istvánnak Amit az erdő mesél című háromfelvonásos nagy népszínművét. A darabot március 24-én, szombaton, este félkilenckor az erdőszékvárosi Novotny-féle teremben az eredeti szereposztással megismétlik. A darab zenei részét a Grossmann János-féle ismert zenekar látja el.

Heti műsor.

Kedd este félkilenc órákor: Mesék az írógépről.

Szerda: Mesék az írógépről.

Ösütörtök: Mesék az írógépről.

Közgazdaság

A Közgazdasági Bank ezidei rendes évi közgyűlése

Temesvár, március 20.

A temesvári pénzügyi egyik legszolidabban vezetett banja a Közgazdasági Bank Részvénytársaság, mely a gazdasági élet legnagyobb megrázkodtatásait is veszteség és tartalékalapjainak igénybevétele nélkül élte át. Ennek érdeme a szakzerű vezetésen kívül főleg az, hogy az intézet igazgatósága soha nem bocsátkozott könnyelmű üzletkötésekbe és üzletfeleinek vagyonaival hűségeen sáfárkodott. Üzleteit mindig reális bázisra fektette és ennek dacára az elért nyereségből huszonhat százalékot fizet részvényeseinek. A bank tegnap tartotta Szana Zsigmond angol kir. konzul elnökléte alatt a részvényesek élénk részvétele mellett 22-ik rendes évi közgyűlést. A jegyzőkönyvet Rosenthal Marcell dr. intézeti ügyész vezette, jegyzőkönyv-hitelesítők Deutsch Izsó és Kátzy Antal részvényesek. Az igazgatósági jelentést és a zárszámadásokat Nyiri Jenő vezérigazgató, a felügyelőbizottság jelentését annak elnöke Lendvai Jenő kamarai vezértitkár olvasta fel. A közgyűlés ugy az igazgatóságnak, mint a felügyelőbizottságnak a felmentvényt megadta és 26 százalékos osztalék, részvényenként 130 lei kifizetését határozta el.

Az igazgatóságba új tagokként Kun

Richárd a kereskedők egyesületének elnöke és Ungár Adolf dr. az ügyvédi kamara alelnöke, a felügyelőbizottságba pedig új tagként Crismariu Oktavian dr., a városi tanács állandó tagja lett beválasztva, míg a választmányt Bugariu Koriolán dr. városi tanácsnokkal és Temmer Márk a Schlosser Testvérek R. T. társtulajdonosával lett kiegészítve. Szana elnök meleg szavakban emlékezett meg az elért eredményről és indítványára a közgyűlés úgy a vezérigazgatónak, mint a tisztviselői karnak jegyzőkönyvi elismerését fejezte ki.

A jelen voltak között láttuk, Szana Zsigmond és Nyiri Jenő vezérigazgatókat, továbbá: Basch Dezső, Böhm Mihály dr., Csentes Lipót, Deutsch Izsó, Dornhelm Jenő, Fenyves Vilmos dr., Gara Dávid dr., Goldstein Rezső, Hajdu Frigyes dr., Havas Lajos, Iritz Mór, Káldory Andor, Kátzy Antal, Kendlhoffer Károly, Klein Imre, Klein Jenő, Kovács Gedeon, Krausz Adolf, Lendvai Jenő, Mannheim Lajos, Mezin Valér dr., Nicora Kornél dr., Nyiri Béni, Rosenfeld József, Rosenfeld Vilmos, Rosenthal Mór dr., Róth Dezső dr., Rötter Béla, Schiller Gyula, Tauszig Sándor, Ungár Adolf dr., Vásárhelyi Alfréd, Weinberger Miksa stb.

A Kereskedelmi és Gazdasági Bank R. T. folyó hó 19-én tartotta meg 1927. évre vonatkozó mérlegmegállapító ülését Tóti Rezső belga kir. konzul elnökléte alatt. Az igazgatóság a mérlegben megállapított 4.705.326.91 lei nyereség felosztására vonatkozóan elhatározta, hogy a f. hó 28-ikán megtartandó közgyűlésen javasolni fogja a tartalékalapnak 480.000 leivel való dotálását, míg osztalékra, mint az előző évben, ismét 20%-ot, azaz 1000 leies összevont részvényenként netto 200 leit kíván kifizettetni. A közgyűlési meghívót, valamint az intézet mérlegét lapunk más helyén közöljük.

A Bánáti Hitelbank új igazgatósági és felügyelőbizottsági tagjai. A Bánáti Hitelbank R. T. Timisoara f. hó 17-én

tartott közgyűlésén új igazgatósági tagul választotta Dimitrie Th. Artareanut, a szenátus alelnökét, míg a felügyelőbizottságot Reichenbach Józseffel egészítette ki.

Nagy tojáskivitel Magyarországról. Budapestről jelentik: Az enyhébb időjárás következtében a tojáskereslet megélenkült. A kereskedők állandóan vásárolják a friss falusi tojásokat, mert az erős belföldi forgalom mellett nagy kivitelre lehet számítani. Főleg Ausztria várja, de Cseh- és Németország, sőt Svájc is állandóan sürgeti a friss tojászállítmányokat. Illetékes helyen az idén sokkal nagyobb tojáskivitelre számítanak, mint amilyen a tavalyi volt.

Emelkedik a gyapju ára Londonban. Londonból jelentik: A mai gyapjuankeción a merinói és jobb minőségű gyapju ára 5 százalékkal, a gyengébb minőségű gyapju ára 5-10 százalékkal emelkedett.

Művészet

A szezon első nagy hegedűhangversenye lesz a hó 29-én, amikor Rubinstein Erna, a világhírű magyar hegedűművész, Hubay tanítványa, amerikai turnéja előtt elbucszuk közönségünkétől. Jegyek Bánátnál.

Steinhardt László hegedűművész, aki most végezte el a budapesti zene-művészeti főiskolát és ott Hubay Jenőnek, a világhírű hegedűművésznek volt a tanítványa, március huszonnyolcadikán, szerdán este tartja egyetlen hangversenyét Freund Leo kamaratermében. Jegyek Löblnél kaphatók.

Sport

A bajnoki mérkőzések vasárnapja. Jelentősebb sportesemény nélkül tel el a vasárnap Temesvárott. A Sabaria-Kinizi mérkőzés, az ismert okoknál fogva elmaradt, a Sabaria Belgradban játszott és 5:2-re kikapott a Beogradszkytól. Csupán másodosztályú temesvári bajnoki mérkőzések voltak. A vasárnapi eredmények a következők: Tricolor-Amator 4:1 (3:0), Hertha-Turul 3:0 (1:0), Unio-Fortuna 10:2 (3:0), Az ifjúsági bajnokság eredményei: TMTE-Rapid 3:0 (1:0), Banatul-Kinizi 2:2 (1:1), FAC-Unio 5:0 (3:0). A vidéken is megindultak a bajnoki mérkőzések. Aradon az AMTE-Olimpia mérkőzést 6:1 (3:1) arányban, az AMTE nyerte, míg a Gloria 3:1 (0:1) arányban győzte le az ATE-et. Kolozsvárt a KAC-Haggibor 1:1 (1:0) döntetlenül játszott, a CFR legyőzte 6:0 (1:0)-ra a KMSC-t. Nagyváradon a Törekvés 8:1 eredményt ért el az Egyetértéssel szemben. Budapesten nagy érdeklődés előzte meg a Hungária-Sparta mérkőzést, amelyet biztosan 5:2 arányban a Hungária nyert meg. Ferencváros-Boeska eredménye 3:2 (0:1). A vezetőgól a Boeska érte el és az FTC csak nehezen győzött. Újpest-Nemzeti 4:1, Kispest-Vasas 2:0, III. Ker.-Bástya 2:0 (1:0), Attila-Budai 3:1 (1:0). Bécsben is bajnoki mérkőzéseket bonyolítottak le az Admira-Slavia mérkőzés kivételével, amelyet az Admira 2:1 (1:0)-ra nyert. Hertha-Ausztria 1:0 (1:0), Simmering-Sportklub 4:2 (3:1), Hakoah-Wacker 1:0 (0:0), Rapid-FAC 5:4 (2:2).

Nyílttér

(E rovatban közöltékért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.)

Universala Bank R.-f.

București

Alulírott úgy Önöknek, mint helybeli — Jenőherceg-utca 6. sz. — ki-rendeltségük vezetőinek, az általán néhány hónap előtt kötött

Lei 100.000 azaz Egyszázezer Lei összegű kihazasítási biztosítás azonnali elintézéséért és folyósításáért leg-hálásabb köszönetemet fejezem ki.

Ismerőseimnek, jóbarátaimnak s bárkinek biztosítóintézetüket a leg-melegebben ajánlom. Biztosítási kötvények előnyös feltételei, a fizetendő díjak csekélyisége mindenkinek lehetővé teszik, hogy magát Önöknél biztosítsa.

Ismételten fogadja — igen tisztelt Igazgató ur — leg-hálásabb köszönetem, valamint mindazok, kik ezen biztosítással foglalkoznak azon leg-őszintébb kijelentésemet, hogy a takarékoságnak ezen alakja nekünk — szegényebb sorsu egyéneknek — a legidősebb s a legkedvezőbb.

Timisoara, 1928 március 12.

Kiváló tisztelettel

Balan P. Johanna tisztviselőné
Timisoara, Str. Mars 16.

Nenadovits Milutin és neje mélyen szomorodott szíven jelentik úgy a maguk, mint az összes rokonok nevében drága kicsi leánykájuk

Katica

e hó 19-én reggel 6 órákor történt gyászos elhunytát. A szeretett halott temetése e hó 20-án d. u. 3 órákor lesz a gör. kel. szerb egyház szertartásai szerint a gyárvárosi Kossuth-ter 1. sz. alatti gyászházban.

Legyen édes pihenése!

!! NINCS TÖBBÉ LAKÁSHIÁNY !!

Eladunk Építetünk Ház- és villatelleket
1-2 szobás beköltözhető új tégaházakat 5-6 évi és villatelleket
házakat 500-600 lei heti lefizetésre. :-: heti 3.0 lei törlesztésre.
:-: lefizetésre. :-: **Építési anyag is részletre.** Tel.: 11-03

KARDOS TELEP intézőségénél. Házát lakbérrel lefizeti.

Gyermek-kocsik

1928. modell megérkeztek.

Mindenféle árban kaphatók

SCHWARCZ GYULA

gyermek-kocsi különlegességi áruház

Temesvár-Belv., Mercy-u. 2.

Apró hirdetések

Előfizetőink abban a kedvezményre részesülnek, hogy az utolsó előtti hírtés nyugta felmutatása ellenében havi vonkint egyszer díjmentesen közölhetnek egy tíz szög terjedelmű apróhirdetést.

egy szó ára három lei, vastag betűvel öt lei. Legkisebb apróhirdetés három lei, álláskeresőknek tíz szög husz lei.

hirdetési díj minden egyes esetben előre fizetendő.

Levelezés

Barát, csinos, jókedvű barátnők leveleznének hasonló kedélyű fiukkal. Leveleket „Három grácia” jellegű kiadóba kérünk. (520)

Allást keres

Perfekt szakácsnő vidékre kisebb háztartáshoz, esetleg idősebb házaspárnál vagy magányos urnál rögtön belépésre állást keres. Temesvár, Gorové utca 3, Györy. (715)

Asszisztív bizonyítványokkal rendelkező házaspár bármilyen állást keres azonnalra, — az asszony perfekt szakácsnő. Józsefváros, Fröbl. u. 52. (731)

Soptatós dada két hónapos kisfiával jobb házban azonnalra állást keres. Cim: Szt. György tér 4. Házfelügyelőnél. (749)

Alkalmazás

Vidékre megbízható mindenest keresek, ki ért a főzéshez. Cim megadható bent a kiadóban. (518)

Idősebb házaspárhoz szorgalmas, tisztá mindenest keresek. Cim a kiadóban. (519)

Lakás

Butorozott szoba szerényebb igényű házaspárnak vagy két férfinak ellátással együtt kiadó. Cim: Györy, Gorové-utca 3, Józsefv. (716)

Alkalmos bejárata, csinosan butorozott szobát keres, lehetőleg kertes házban, volt megyei tisztviselő. Cimeket a kiadóba kérek „Kellemes otthon” jellegre. (40)

3-4 szobás lakást május elsejére bármely városrészben keresek. Cimeket „Modern” jellegre a kiadóba kérek. (521)

Adás-vétel

Elvételre keresek egy finom kivitelű, keveset használt hálószobát. Cimeket, pontos leirással és árjelöléssel a kiadóba kérek. (522)

Különféle

Elvesztett a tegnap esti előadásban a színházban egy arany karkötő briliánsokkal ékítve. Kérem a becsületes megtalálót magas jutalom ellenében a kiadóban adja le. (523)

Hercegnő és cigány szerelme

37

A chimay herceg nagyon jól volt informálva arról, hogy ön saját vagyonát miképpen pazarolta el Rigó Janesi társaságában és bizonyára nem akarta, hogy a Chimay-vagyonra ugyanaz a sors várjon. A herceg ki is jelentette előttem, hogy nem tudna a sírjában nyugodni, ha feleségének elcsábítója a hercegi pénzből élné tovább fényűző életét.

Klára a kezeit tördelte. Lesujtva, szomorúan, könnyezve állott az ügyvéd előtt, aki szinte megszánta és azért sokkal enyhébb modorban folytatta beszédét:

— Különbö is, ha a herceg magához ig térne rövid időre, állapota olyan, hogy már nem számítható be és nem volna képes jogilag érvényes végrendeletet csinálni. Különbö, madame, ön tudja a legjobban, hogy épenséggel nem szolgált reá, hogy a herceg az ön javára most megváltoztassa a végrendeletét. Ön tudja legjobban, madame, hogy milyen mélyen megbántotta férfit önértében a herceget, aki valamikor eltelve a legtisztább szerelemmel önt a palotájába feleségének hozta.

Klára még mindig nem adta fel a reményt:

— És ezek után ne is léphessek oda a betegágyához és bocsánatát esdüljek? Nem, ebben engem ön nem fog megakadályozhatni, La Roche ügyvéd ur, mert bármiképpen is állanak a dolgok, ebben a házban nekem még mindig több jogom van, mint önnök.

És mielőtt az ügyvéd még megakadályozhatta volna, befutott a szomszédos szobába, aztán gyorsan, szinte szaladva haladt keresztül több szobán, amíg végre eljutott a herceg hálószobájába.

Raballiére doktor, a herceg régi háziorvosa, az első pillanatra felismerte Klárát, amikor az a szobába lépett.

Az orvos ajkai körül mély ráncok képződtek, amikor Klárát belépni látta. Azonban felkelt, meghajította magát, de nem szólt egy szót sem.

Klára azonban az orvossal keveset törődött, hanem tekintete csak a herceget kereste, aki halvány, fakó arcú feküdt ott némán a halálos ágyon.

Halk sikoltással térdre vetette magát a hercegnő haldokló férje ágya előtt.

— Férjem, — kiáltotta sirva — hallgass meg engem, nézz reám, én vagyok itt, Klára, a feleséged, aki bűnbánóan visszatértem hozzád hogy bocsánatot kérjek azért a sok keserűségért, amelyet neked okoztam. Te jó, te nemes ember, nem tagadhatod meg tőlem a bűnbocsánatot. Hallgass meg engem! Bocsáss meg nekem! Bocsáss-

sad meg botlásomat! Bocsáss meg! Bocsáss meg!

Abban a pillanatban Klára úgy érezte, hogy a bűnbánat igazi, valódi és nem mesterkélte, mint aminőre Rigó Janesi kitanította. Ugy érezte, hogy tényleg nagy volt a vétke, a bűn, melyet a herceggel szemben elkövetett. Most, hogy maga előtt látta ezt a derék, ezt a tisztességes embert, akit egy közönséges, egy jellem nélküli emberért feláldozott, belátta, hogy végtelenül megbántotta annak idején a herceget. Érezte azt is, hogy ha a történeteket meg nem történtté tudná tenni, szívesen megtenné azt. Érezte ebben a pillanatban azt is, hogy ha a herceg megmaradna életében és neki megbocsátana, hűséges eselődje, kutyája tudna lenni egész életén keresztül, csak hogy feledtesse vele azokat a szomorú napokat, amelyekben olyan sok szenvedést okozott neki.

Megragadta a herceg félig kihűlt kezét és arra egyaránt hullottak forró esőjái és még forróbb könnyei.

La Roche ügyvéd, aki közben szintén bejött a hálószobába, valamint Raballiére orvos, akik pedig mindketten rideg, száraz emberek voltak, egészen meghatodtak.

És abban a pillanatban történt valami, amit az orvos a tudomány szempontjából már lehetetlennek tartott volna.

A herceg, aki már agóniában feküdt, hirtelen és váratlanul felnyitotta a szemét. Ránézett az előtte térdeplő asszonyra és tisztán hallhatólag szólt:

— Klára! Eljöttél! Vártalak! Azután igyekezett fektéből felemelkedni. Klára kezét, amely az ő jobbát fogta, bal kezével erőltlenül megsimította és újból lehelt: — Te vagy, Klára? Csakugyan te vagy? Klára!

Azután félig felült, tekintetével az ügyvédet kereste és nagy erőlködéssel kinyögte:

— Megváltoztatni... megváltoztatni... a... a...

Többet azonban nem tudott mondani. Erőtlen, gyenge testét lázas reszketés fogta el, visszahanyatlott az ágyra, egy mélyet lélekzett és a következő pillanatban vége volt.

A herceg kiszendvedett. Klára újra térdre rogyott, ajkát rászoritotta a herceg kihűlt kezére és könnyeivel öntözte azt.

Az orvos a herceg fölé hajolt, kezét annak szívére tapasztotta, pár percre feszült, aztán meghatottan jelentette ki:

— Chimay Horace herceg megtért öseihez.

(Folyt. köv.)

Mész, tordai cement

Gipsz
Szigetelő és fedőlemezek
Nádfonatok
Trassz
Fedőpala (1/F)
vagon-tételben és kicsinyben
Irj. Reiter Simon-nál
Timișoara, Küttl-tér. Telef. 228.

Ujonnan épült ház eladó

3 szobás modern lakással, gyümölcsös kerttel. Az utcában villamos közlekedés. Erzsébetv., Mühle Vilmos-u. 31. sz.

A Lloyd negyedben egy igen elegáns, pazar kiállítású, erkélyes, rekvirálás alól mentes
3 szobás utcai lakás
május 1-re kiadó
Érdeklődők „Lelépés van, olcsó házbérrel” jelige alatt irianak a kiadóhivatalba. 706

Primăria Municipiului Timișoara.

No. III. 6232
din 2 Martie 1928.

Publicație de licitație

Primăria Municipiului Timișoara închiriază pe timp de 3 ani cu incepere dela 1 Maiu 1928 localul din I. Str. V. Alexandri No. 2. cu actualmente il deține E. Uhrmann.

Pentru închirierea acestui local se publică licitație pe data de 24 Aprilie 1928 ora 10 a. m. în biroul Serv. economic com. (etaj. I. camera 40.)

Amatorii vor prezenta la aceasta dată ofertele timbrate, semnate inchise și sigilate și prevăzute cu o garanție de 10% în numerar sau efecte de stat asupra sumei oferite.

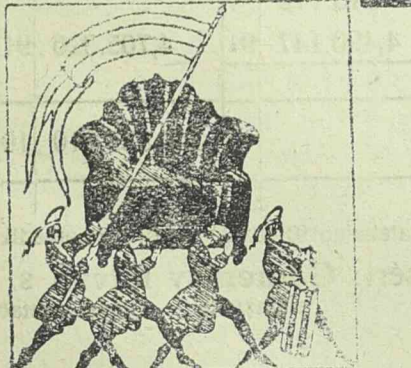
Caetul de sarcini se poate vedea la serv. economic com. în orele de serviciu.

În ofertă se va menționa că concurentul cunoaște condițiunile stipulate în caetul de sarcini și le acceptă. 6014

Primăria Municipiului Timișoara.

Kérje
mindenütt a
Déli Hirlapot

* **M-O-Z-I** *
* Belvárosi moziban: Kedd és szerda (március 20. és 21.) *
* Gyárvárosi moziban: Csütörtök (március 22.) *
* Mehalai moziban: Szombat és vasárnap (március 24. és 25.) *
* **„LA GLU”** *
* **„A kurtizán”** *
* Megható dráma JEAN RICHEPIN, a francia egyetem tagja híres regénye után. *
* A főszerepekben: GERMAINE ROUER, FRANCOIS ROZET. *
* Rendezte Henri Fescourt. — Monojol: Aria-film, Bucuresti *

REICHARD GYULA
műbutor-kárpitos
Timișoara III, Rezső-utca 13
TELEFON: 22-13
Speciális modern bőrbutorok a legfinomabb kivitelben. (124)

Meghívó.

A

Kereskedelmi és Gazdasági Bank Részvénytársaság

Timișoara, folyó évi 1928 március hó 28-án d. u. 4 órakor az intézet helyiségében
(I. Hunyadi-utca 2) Strada Vasilie Alexandri No. 2 megtartandó

37. évi rendes közgyűlésére

a t. részvényeseit tisztelettel meghívja.

Tárgysorozat:

1. Két részvényes kijelölése a jegyzőkönyv hitelesítésére.
2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az 1927. üzletéről.
3. Határozathozatal az 1927. évi jövedelem felosztása, valamint a felmentvény megadása iránt.
4. Igazgatóság és felügyelőbizottság választása.
5. A felügyelőbizottság tiszteletdíjának megállapítása az 1928. évre.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból: 17. §. A közgyűlést a személyesen, vagy meghatalmazott útján megjelent azok a részvényesek képezik, akik részvényeiket a 20. §-ban megjelölt módon kellő időben letéteményezték. 18. §. Minden részvény tulajdona egy szavazatra jogosít. Személyesen meg nem jelent részvényes magát csak szavazatképes részvényes által képviselheti. 20. §. Azon szavazatra jogosult részvényesek, kik a közgyűlésen személyesen avagy képviselőik által résztvenni akarnak, a közgyűlésre kitűzött határnap előtt négy nappal részvényeiket, a le nem járt szelvényekkel együtt a társaság pénztáránál Timișoarán, vagy a közgyűlési meghívóban az igazgatóság által e célra meghatározott más helyeken letenni tartoznak.

Vagyon		Mérleg-számla 1927 dec. 31-én		Teher	
Pénztárkészlet és idegen pénznemek....	6,180 113			Részvénytőke	15,000.000
Követelések bankoknál.....	2,705 226	94	8,885.339	94	" " 1928 január 1-i osztalék- jogosultsággal
Értékpapírok			6,730.707	83	5,000 000
Váltó és folyószámla-adósok	108,958.623	92			Tartalékalap *)
Érdekkörünkhöz tartozó vállalatok tar- tozása	11,505.465		120,464.088	92	9,260 000
Jelzálogkölsönök			166 116	94	Betetek és folyószámlák
Intézeti ház			152.500		97,778.889
Átmeneti tételek.....			481 652	56	Visszleszámított váltók a Banca Națională a României-nél.....
Óvadékok és kezességek			5,455.504		5,000.000
					Átruházott jelzálogkölsönök
					117.837
					Fel nem vett osztalékok
					18.352
					Óvadékok és kezességek.....
					5,455.504
					Veszteség- és nyereség számla:
					1926. évről áthozott nyereség
					215.179
					1927. évi üzleteredmény.....
					4,490.147
					91
					4,705.326
					91
					142,335.910
					19

*) Az igazgatóság javaslatainak elfogadása után a tartalékalap 9,740.000.- leire emelkedik

Timișoara, 1927. december 31-én.

A könyvelésért: **Gámentzy István s. k.**
aligazgató — expert contabil

Az igazgatóság:

Totis s. k. Diminescu s. k. Domașnianu s. k. Kimmel s. k. Klein V. s. k. Lázár s. k. Tanos s. k.
elnök ügyvezető igazgató ügyvezető igazgató

Megvizsgálta és helyesnek találta:

A felügyelőbizottság:

Nemes s. k. elnök Andrașiu s. k. Brasey s. k. Klein Ernő s. k. expert cont. Vermes s. k.

Felelős kiadó: VARNAY ELEMÉR dr.

Nyomatott a Helicon Bánáti nyomda részvénytársaságnál, Timișoara.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.